

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри музичного мистецтва

 Альона БОРШУЛЯК
_____ 2025 р

ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ

підготовки здобувачів вищої освіти **першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

за освітньо-професійною програмою **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

спеціальності **A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

предметна спеціальність **A4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)**

галузі знань **A Освіта**

мова навчання **українська**

Розробники програми: Тарас ПУХАЛЬСЬКИЙ кандидат педагогічних наук,
старший викладач; Олена АЛІКСІЙЧУК – кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри музичного мистецтва

Затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва
Протокол № 11 від 26 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Тетяна СОВІК

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «Хорове диригування» є підготовка здобувачів вищої освіти до проведення вокально-хорової роботи в закладах загальної середньої освіти на уроках музичного мистецтва та в позакласній вокально-хоровій діяльності, формування музичного кругозору і організація художньо-практичної діяльності здобувачів вищої освіти, озброєння їх знаннями і навичками, необхідними для оволодіння технікою диригування, самостійного вивчення вокально-хорових творів, а також підвищення рівня художнього виховання засобами музичного мистецтва.

Реалізація мети дисципліни передбачає виконання таких завдань:

- засвоєння диригентсько-хорових знань, вмінь, навичок, необхідних для проведення практичної роботи з хором;
- розвиток музичних здібностей (слуху, відчуття ладу, ритму, пам'яті, музичного і творчого мислення);
- виховання у здобувачів вищої освіти позитивної мотивації до диригентської діяльності, любові до хорового мистецтва;
- формування навичок самостійної роботи над партитурою музичного твору (спів партій, акордів; виконання хорової партитури на фортепіано; вміння передати зміст твору та його виконавську інтерпретацію засобами диригентської техніки, слова, міміки; усний та письмовий аналіз твору);
- ознайомлення з організаційними та методичними основами роботи з хором (організація хору та хорових занять; опанування методів роботи над вокально-хоровою технікою та елементами хорового звучання; музично-теоретична підготовка учасників хору; виконавська діяльність хору);
- вивчення кращих зразків української та зарубіжної класичної і духовної хорової спадщини, народнопісенної творчості, пісень, написаних для дітей, творів композиторів регіону.

2. Обсяг дисципліни

ОС «Бакалавр» 3 роки 10 міс.

(на основі ОКР «Молодший спеціаліст»)

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік навчання	I, II, III, IV
Семестр вивчення	1-й, 2-й, 3-й, 4-й, 5-й, 6-й, 7-й, 8-й
Кількість кредитів ЄКТС	12
Загальний обсяг годин	360
Кількість годин навчальних занять	120
Лекційні заняття	
Практичні заняття	120
Самостійна та індивідуальна робота	240
Форма підсумкового контролю	залік (2-й сем.); екзамен (4-й, 8-й сем.)

**ОС «Бакалавр» 2 роки 10 міс.
(на основі ОКР «Молодший спеціаліст»)**

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік навчання	I, II, III
Семестр вивчення	1-й, 2-й, 3-й, 4-й, 5-й, 6-й
Кількість кредитів ЄКТС	10
Загальний обсяг годин	300
Кількість годин навчальних занять	100
Лекційні заняття	-
Практичні заняття	100
Самостійна та індивідуальна робота	200
Форма підсумкового контролю	залік (2-й сем.); екзамен (4, 6-й сем.)

3. Статус дисципліни:

Навчальна дисципліна належить до обов'язкових освітніх компонент професійної підготовки.

4. **Передумови для вивчення дисципліни:** дисципліна вивчається на першому курсі з 1 семестру.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів педагогіки, психології, мистецтва, музичного мистецтва, методики навчання мистецтва, музичного навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ЗК 2	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.
ЗК 3	Здатність поважати різноманітність і полікультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.
ЗК 4	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді на основі етичних принципів, толерантності, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
ЗК 5	Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення і відповідати за їх виконання.
ЗК 6	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мистецтва, музичного мистецтва, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 11	Здатність до творчого проєктування, змістовного наповнення та оформлення позакласних та позашкільних музично-виховних та мистецьких заходів (лекції-концерти, концерти, музично-літературні вітальні, мистецькі конкурси, музичні квести, інші форми учнівської музичної та мистецької творчості).

СК 12	Здатність транслювати емоційно-ціннісне ставлення до національного і світового музичного та інших видів мистецтва через художньо-педагогічну та музично-виконавську інтерпретацію творів мистецтва.
СК 13	Здатність демонструвати у процесі колективного та індивідуального музикування музично-виконавські навички поєднання вокально-хорових, диригентських, інструментальних, вербальних інтерпретаційних, артистичних умінь, виконавської надійності.
СК 14	Здатність бути творчою та креативною особистістю, прагнути до постійного та систематичного вдосконалення власної професійної музично-педагогічної та виконавської майстерності, наполегливо досягати поставленої мети та якісно виконувати роботу у сфері педагогіки мистецтва.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання:

ПРН 12	Володіти і використовувати тезаурус музичного мистецтва та інших видів мистецтв, аналізувати та систематизувати зміст програмно-методичного інструментарію музично-педагогічної та художньо- виконавської діяльності.
ПРН 15	Демонструвати навички і вміння поєднання музично-виконавських (вокально-хорових, диригентських, інструментальних) та артистичних умінь, виконавської надійності у процесі колективного та індивідуального музикування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен опанувати ключові, предметні компетентності, наскрізні вміння, які потрібно розвивати на заняттях з хорового диригування; теоретичні основи диригування хоровим колективом; будову диригентського апарату, його функції та можливості; методи, прийоми та форми роботи з шкільними хоровими колективами; вокальні характеристики учасників шкільного хорового колективу; принципи та педагогічні умови формування шкільного хору; володіти диригентською технікою та прийомами роботи з хором; реалізувати власний творчо-художній потенціал у вивченні музичних творів з хоровим колективом; організовувати хорову діяльність учнів закладів загальної середньої освіти; володіти прийомами й технікою педагогічної комунікації зі школярами; формувати репертуар шкільного хорового колективу; аналізувати партитури хорових творів; відтворювати хорову партитуру на музичному інструменті відповідно до принципів хорової органіки; вміти добирати форми й методи самостійної роботи над програмовими хоровими творами; працювати на платформі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (Moodle); створювати художньо-переконливі інтерпретації хорових творів; створювати імідж майбутнього вчителя музичного мистецтва; виявляти креативність стосовно виконання завдань із навчальної дисципліни; творчо підходити до розв'язання педагогічних ситуацій, зокрема конфліктних; відповідально ставитися до обов'язків, пов'язаних із опануванням нових знань щодо професійної діяльності вчителя-музиканта;

виявляти та розв'язувати проблеми, пов'язані з основами професійної діяльності вчителя музичного мистецтва; критично мислити з питань професійної діяльності, аналізувати та синтезувати навчальний матеріал; діяти на основі етичних міркувань (мотивів), принципів професійної етики вчителя і дотримуватися правил академічної доброчесності; працювати у команді з одногрупниками над виконанням завдань; впевнено діяти в непередбачуваних ситуаціях, пов'язаних із опануванням навчальної дисципліни та ін.

7. **Засоби діагностики результатів навчання:** усне опитування; демонстрація опанованих диригентських умінь і навичок; виконання творчих завдань; виконання завдань самостійної роботи; спів хорових партій; гра хорової партитури на музичному інструменті; розбір педагогічних ситуацій у роботі з хоровим колективом; модульна контрольна робота; екзамен.

8. Програма навчальної дисципліни

ОС «Бакалавр» 3 роки 10 міс.
(на основі повної загальної середньої освіти)

Назви змістових модулів і тем	денна форма					
	усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
1-й рік навчання						
Змістовий модуль 1. Основи техніки диригування.						
Тема 1. Вступ до дисципліни «Хорове диригування».	3	---	1	---	---	2
Тема 2. Диригентський апарат та його будова.	3	---	1	---	---	2
Тема 3. Диригентський жест та його структура.	3	---	1	---	---	2
Тема 4. Основні схеми тактування.	3	---	1	---	---	2
Тема 5. Диригентська схема. Тридольний розмір.	3	---	1	---	---	2
Тема 6. Диригентський показ початку хорового виконання. Ауфтакт. Замах.	3	---	1	---	---	2
Тема 7. Диригентський показ закінчення хорового виконання. Зняття.	3	---	1	---	---	2
Тема 8. Диригентські позиції.	3	---	1	---	---	2
Тема 9. Робота над вивченням хорового твору у класі диригування.	6	---	2	---	---	4
Разом за змістовим модулем 1:	30	0	10	0	0	20

Змістовий модуль 2. Елементи техніки хорового диригування						
Тема 1. Диригування хорових творів у дводольному розмірі.	6	---	2	---	---	4
Тема 2. Диференціація функцій рук в хоровому диригуванні.	6	---	2	---	---	4
Тема 3. Основні засоби музичної виразності у	3	---	1	---	---	2

хоровому диригуванні.						
Тема 4. Динамічні відтінки в диригентському виконавстві.	3	---	1	---	---	2
Тема 5. Темп та його основні види у хоровому диригуванні.	6	---	2	---	---	4
Тема 6. Відпрацювання диригентських навичок керуванням темпом.	6	---	2	---	---	4
Тема 7. Штрихи у хоровому диригуванні.	3	---	1	---	---	2
Тема 8. Виконання штрихів legato, non legato.	3	---	1	---	---	2
Тема 9. Диригентська робота над вивченням хорових партитур.	9	---	2	---	---	7
Разом за змістовим модулем 2:	45	0	14	0	0	31

2-й рік навчання						
Змістовий модуль 3. Вдосконалення техніки хорового диригування.						
Тема 1. Диригування хорових творів у чотиридольному розмірі.	3	---	1	---	---	2
Тема 2. Особливості диригентського управління хоровими колективами різного складу.	3	---	1	---	---	2
Тема 3. Вивчення хорових творів з акомпанементом.	3	---	1	---	---	2
Тема 4. Диригування пауз та фермат.	3	---	1	---	---	2
Тема 5. Ритм і метр у хоровому диригуванні.	6	---	2	---	---	4
Тема 6. Змінні динамічні відтінки та їх показ.	6	---	2	---	---	4
Тема 7. Вивчення та диригентський аналіз дитячих хорових творів.	6	---	2	---	---	4
Разом за змістовим модулем 3:	30	0	10	0	0	20
Змістовий модуль 4. Диригентські прийоми управління засобами музичної виразності.						
Тема 1. Основні засоби виразності у хоровому диригуванні.						
Тема 2. Розвиток незалежності рук диригента.	6	---	2	---	---	4
Тема 3. Диригування хорових творів у розмірах 3/8, 6/8, 9/8, 12/8.	6	---	2	---	---	4
Тема 4. Штрихи staccato, marcato у диригентському виконавстві.	6	---	2	---	---	4
Тема 5. Диригування темпових відхилень.	6	---	2	---	---	4
Тема 6. Диригентські прийоми роботи над фразуванням.	6	---	2	---	---	4
Тема 7. Камертон у роботі диригента. Налаштування хорового колективу.	6	---	2	---	---	4
Тема 8. Усний диригентський аналіз хорових творів семестрової програми.	9	---	4	---	---	5
Разом за змістовим модулем 4:	45	0	16	0	0	29

3-й рік навчання						
Змістовий модуль 5. Диригентська техніка та передумови успішної хормейстерської роботи вчителя-диригента.						
Тема 1. Розвиток музичного слуху вчителя-диригента.	6	---	2	---	---	4
Тема 2. Розвиток практичних навичок диригентської роботи з камертоном.	6	---	2	---	---	4
Тема 3. Особливості диригування хорових творів написаних у змінних розмірах.	6	---	2	---	---	4
Тема 4. Читання двоголосих хорових партитур (на основі творів шкільного пісенного репертуару.).	6	---	2	---	---	4
Тема 5. Диригування хорових творів у розмірах 2/2, 3/2, 4/2.	6	---	2	---	---	4
Разом за змістовим модулем 5:	30	0	10	0	0	20
Змістовий модуль 6. Диригентська робота вчителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом.						
Тема 1. Диригентська підготовка вчителя музичного мистецтва ЗЗСО та її особливості.	3	---	1	---	---	2
Тема 2. Розучування творів з уявним хоровим колективом у класі диригування.	12	---	4	---	---	8
Тема 3. Диригентський план роботи над вивченням хорового твору.	6	---	2	---	---	4
Тема 4. Репетиційний жест учителя-диригента.	9	---	3	---	---	6
Тема 5. Читання триголосих хорових партитур.	12	---	4	---	---	8
Тема 6. Мануальна техніка диригента у роботі з дитячим хоровим колективом.	6	---	2	---	---	4
Тема 7. Вивчення хорових творів написаних для соліста і хору.	12	---	4	---	---	8
Тема 8. Диригентські знаки у роботі зі шкільним хоровим колективом.	6	---	2	---	---	4
Тема 9. Особливості диригування поліфонічних хорових творів.	12	---	4	---	---	8
Тема 10. Диригування хорових творів у мішаних (несиметричних) п'ятидольних розмірах.	12	---	4	---	---	8
Разом за змістовим модулем 6:	90	0	30	0	0	60

4-й рік навчання						
Змістовий модуль 7. Поглиблення диригентських умінь і навичок майбутнього учителя музичного мистецтва.						
Тема 1. Інформаційна насиченість диригентської сітки.	6	---	2	---	---	4
Тема 2. Обличчя, міміка, осанка, зовнішність та їх значення у техніці хорового диригування.	6	---	2	---	---	4

Тема 3. Диригентські прийоми дроблення та укрупнення метричних одиниць.	6	---	2	---	---	4
Тема 4. Диригентський показ синкоп та акцентів.	6	---	2	---	---	4
Тема 5. Диригування хорових творів у мішаних (несиметричних) семидольних розмірах.	8	---	3	---	---	5
Тема 6. Самостійна робота диригента з партитурою	13	---	3	---	---	10

хорового твору.						
Разом за змістовим модулем 7:	45	0	14	0	0	31
Змістовий модуль 8. Художньо-інтерпретаційна діяльність вчителя-диригента.						
Тема 1. Мова диригентського жесту.	5	---	2	---	---	3
Тема 2. Диригентські засоби художнього впливу на колектив виконавців.	5	---	2	---	---	3
Тема 3. Питання стилю, жанру та інтерпретації у диригентській діяльності вчителя музичного мистецтва.	6	---	2	---	---	4
Тема 4. Особливості диригування хорових творів великої форми.	6	---	2	---	---	4
Тема 5. Словесно-образний аналіз хорових творів.	6	---	2	---	---	4
Тема 6. Особливості диригування хорових творів немензурованого безрозмірного письма.	6	---	2	---	---	4
Тема 7. Підготовка вчителя-диригента до концертного виконання музичних творів з хоровим колективом.	11	---	4	---	---	7
Разом за змістовим модулем 8:	45	0	16	0	0	29
Усього годин:	360	0	120	0	0	240

**ОС «Бакалавр» 2 роки 10 міс.
(на основі ОКР «Молодший спеціаліст»)**

Назви змістових модулів і тем	денна форма		
	усього	у тому числі	
		пр	с.р.
1	2	3	4
Тема 1. Вступ до дисципліни «Хорове диригування».	4	1	3
Тема 2. Диригентський апарат та його будова.	6	2	4
Тема 3. Диригентський жест та його структура.	6	2	4
Тема 4. Основні схеми тактування.	6	2	4
Тема 5. Диригентська схема. Тридольний розмір.	6	2	4
Тема 6. Диригентські позиції.	6	2	4
Тема 7. Диригентський показ початку хорового виконання. Ауфтакт. Замах.	13	4	9
Тема 8. Диригентський показ закінчення хорового виконання. Зняття.	13	4	9
Тема 9. Робота над вивченням хорового твору у класі диригування.	15	5	10
Разом за змістовим модулем 1:	75	24	51
Тема 1. Диригування хорових творів у дводольному розмірі.	6	2	4
Тема 2. Диференціація функцій рук в хоровому диригуванні.	6	2	4
Тема 3. Основні засоби музичної виразності у хоровому диригуванні.	6	2	4
Тема 4. Динамічні відтінки в диригентському виконавстві.	6	2	4
Тема 5. Темп та його основні види у хоровому диригуванні.	6	2	4
Тема 6. Відпрацювання диригентських навичок керуванням темпом.	6	2	4
Тема 7. Штрихи у хоровому диригуванні.	6	2	4
Тема 8. Виконання штрихів legato, non legato.	6	2	4
Тема 9. Диригентська робота над вивченням хорових партитур.	12	4	8
Разом за змістовим модулем 2:	60	20	40

Тема 1. Диригування хорових творів у чотиридольному розмірі.	3	1	2
Тема 2. Вивчення хорових творів з акомпанементом.	3	1	2
Тема 3. Диригування пауз та фермат.	3	1	2
Тема 4. Ритм і метр у хоровому диригуванні.	3	1	2
Тема 5. Диригування змінних динамічних відтінків та темпових відхилень.	3	1	2
Тема 6. Розвиток незалежності рук диригента.	3	1	2
Тема 7. Диригування хорових творів у розмірах 3/8, 6/8, 9/8, 12/8.	6	2	4
Тема 8. Штрихи staccato, marcato у диригентському виконавстві.	3	1	2
Тема 9. Усний диригентський аналіз хорових творів семестрової програми.	3	1	2
Разом за змістовим модулем 3:	30	10	20
Тема 1. Розвиток музичного слуху вчителя-диригента та навичок роботи з камертоном.	3	1	2
Тема 2. Особливості диригентського управління хорами різного складу. Шкільний хор.	3	1	2
Тема 3. Розучування творів з уявним хоровим колективом у класі диригування.	3	1	2
Тема 4. Диригування хорових творів у складних розмірах.	3	1	2
Тема 5. Особливості диригування хорових творів написаних у змінних розмірах.	6	2	4
Тема 6. Читання дво- та триголосих хорових партитур (на основі творів шкільного пісенного репертуару.).	6	2	4
Тема 7. Диригентський план роботи над вивченням хорового твору.	6	2	4
Тема 8. Мануальна техніка диригента у роботі з дитячим хором. Репетиційний жест.	6	2	4
Тема 9. Вивчення хорових творів написаних для соліста і хору.	6	2	4
Тема 10. Диригентські знаки у роботі зі шкільним хоровим колективом.	6	2	4
Тема 11. Особливості диригування поліфонічних хорових творів.	6	2	4
Тема 12. Диригування хорових творів у мішаних (несиметричних) п'ятидольних розмірах.	6	2	4
Разом за змістовим модулем 4:	60	20	40

Тема 1. Інформаційна насиченість диригентської сітки.	3	1	2
Тема 2. Обличчя, міміка, осанка, зовнішність та їх значення у техніці хорового диригування.	3	1	2
Тема 3. Диригентські прийоми дроблення та укрупнення метричних одиниць.	6	2	4
Тема 4. Диригентський показ синкоп та акцентів.	6	2	4
Тема 5. Диригування хорових творів у мішаних (несиметричних) семидольних розмірах.	6	2	4
Тема 6. Самостійна робота диригента з партитурою хорового твору.	6	2	4
Разом за змістовим модулем 5:	30	10	20
Тема 1. Мова диригентського жесту.	5	2	3
Тема 2. Диригентські засоби художнього впливу на колектив виконавців.	6	2	4
Тема 3. Питання стилю, жанру та інтерпретації у диригентській діяльності вчителя музичного мистецтва.	6	2	4
Тема 4. Особливості диригування хорових творів великої форми.	6	2	4
Тема 5. Словесно-образний аналіз хорових творів.	6	2	4
Тема 6. Особливості диригування хорових творів немензурованого безрозмірного письма.	6	2	4
Тема 7. Підготовка вчителя-диригента до концертного виконання музичних творів з хоровим колективом.	10	4	6
Разом за змістовим модулем 6:	45	16	29

Тематика практичних занять

1.	Вступ до дисципліни «Хорове диригування».
2.	Диригентський апарат та його будова.
3.	Диригентський жест та його структура.
4.	Основні схеми тактування.
5.	Диригентська схема. Тридольний розмір.
6.	Диригентський показ початку хорового виконання. Ауфтакт. Замах.
7.	Диригентський показ закінчення хорового виконання. Зняття.
8.	Диригентські позиції.
9.	Робота над вивченням хорового твору у класі диригування.
10.	Диригування хорових творів у дводольному розмірі.
11.	Диференціація функцій рук в хоровому диригуванні.
12.	Основні засоби музичної виразності у хоровому диригуванні.
13.	Динамічні відтінки в диригентському виконавстві.
14.	Темп та його основні види у хоровому диригуванні.
15.	Відпрацювання диригентських навичок керування темпом.
16.	Штрихи у хоровому диригуванні.
17.	Виконання штрихів legato, non legato.
18.	Диригентська робота над вивченням хорових партитур.
19.	Диригування хорових творів у чотиридольному розмірі.
20.	Особливості диригентського управління хоровими колективами різного складу.
21.	Вивчення хорових творів з акомпанементом.
22.	Диригування пауз та фермат.
23.	Ритм і метр у хоровому диригуванні.
24.	Змінні динамічні відтінки та їх показ.
25.	Вивчення та диригентський аналіз дитячих хорових творів.
26.	Основні засоби виразності у хоровому диригуванні.
27.	Розвиток незалежності рук диригента.
28.	Диригування хорових творів у розмірах 3/8, 6/8, 9/8, 12/8.
29.	Штрихи staccato, marcato у диригентському виконавстві.
30.	Диригування темпових відхилень.
31.	Диригентські прийоми роботи над фразуванням.
32.	Камертон у роботі диригента. Налаштування хорового колективу.
33.	Усний диригентський аналіз хорових творів семестрової програми.
34.	Розвиток музичного слуху вчителя-диригента.
35.	Розвиток практичних навичок диригентської роботи з камертоном.
36.	Особливості диригування хорових творів написаних у змінних розмірах.
37.	Читання двоголосих хорових партитур (на основі творів шкільного пісенного репертуару.).
38.	Диригування хорових творів у розмірах 2/2, 3/2, 4/2.
39.	Диригентська підготовка вчителя музичного мистецтва ЗЗСО та її особливості.
40.	Розучування творів з уявним хоровим колективом у класі диригування.
41.	Диригентський план роботи над вивченням хорового твору.
42.	Репетиційний жест учителя-диригента.

43.	Читання триголосих хорових партитур.
44.	Мануальна техніка диригента у роботі з дитячим хоровим колективом.
45.	Вивчення хорових творів написаних для соліста і хору.
46.	Диригентські знаки у роботі зі шкільним хоровим колективом.
47.	Особливості диригування поліфонічних хорових творів.
48.	Диригування хорових творів у мішаних (несиметричних) п'ятидольних розмірах.
49.	Інформаційна насиченість диригентської сітки.
50.	Обличчя, міміка, осанка, зовнішність та їх значення у техніці хорового диригування.
51.	Диригентські прийоми дроблення та укрупнення метричних одиниць.
52.	Диригентський показ синкоп та акцентів.
53.	Диригування хорових творів у мішаних (несиметричних) семидольних розмірах.
54.	Самостійна робота диригента з партитурою хорового твору.
55.	Мова диригентського жесту.
56.	Диригентські засоби художнього впливу на колектив виконавців.
57.	Питання стилю, жанру та інтерпретації у диригентській діяльності вчителя музичного мистецтва.
58.	Особливості диригування хорових творів великої форми.
59.	Словесно-образний аналіз хорових творів.
60.	Особливості диригування хорових творів немензурованого безрозмірного письма.
61.	Підготовка вчителя-диригента до концертного виконання музичних творів з хоровим колективом.

Самостійна робота

Завдання самостійної роботи з дисципліни «Хорове диригування»:

- 1) виконання завдань з вивчення програмового навчального матеріалу;
- 2) засвоєння теоретичних відомостей відповідно до тематики навчального курсу;
- 3) вивчення та інтерпретація хорових партитур;
- 4) спів хорових партій;
- 5) гра хорових партитур;
- 6) вдосконалення техніки хорового диригування;
- 7) вивчення хорових творів відведених на самостійне опрацювання.

Самостійна робота здобувача вищої освіти перевіряється викладачем на практичному занятті та оцінюються критеріями оцінювання поточного контролю.

9. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю: аудиторна робота, самостійна робота

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (академконцерт).

Форма підсумкового контролю: залік (4-й, 7-й семестр), екзамен (8 семестр).

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Вимоги до семестрової програми

Навчальна програма з хорового диригування передбачає вивчення здобувачем освіти трьох різнопланових хорових творів впродовж одного семестру, на основі яких відбувається засвоєння теоретичних відомостей та практичних умінь і навичок відповідно до тематики навчального курсу. На модульну контрольну роботу (4-й, 7-й, 8-й семестри) виноситься виконання двох хорових творів зі семестрової програми. На екзамен (8-й семестр) – три хорові твори.

Розподіл балів, що присвоюються студентам

ОС «Бакалавр» 3 роки 10 міс.
(на основі повної загальної середньої освіти)

I, II (Змістові модулі 1, 2)

1 семестр	2 семестр		Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1 (60 балів)	Змістовий модуль 2 (40 балів)		Залік	100
Поточний контроль	Поточний контроль	МКР		
60	20	20		

III, IV семестри (Змістові модулі 3, 4)

3 семестр	4 семестр		Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 3 (20 балів)	Змістовий модуль 4 (40 балів)		Екзамен ...40	100
Поточний контроль	Поточний контроль	МКР		
20	20	20		

V, VI , VII, VIII семестри (Змістові модулі 5, 6,7,8)

5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр		Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 5 (10 балів)	Змістовий модуль 6 (10 балів)	Змістовий модуль 7 (10 балів)	Змістовий модуль 8 (30 балів)		Екзамен 40	
Поточний контроль	Поточний контроль	Поточний контроль	Поточний контроль	МКР		
10	10	10	10	20		100

**ОС «Бакалавр» 2 роки 10 міс.
(на основі ОКР «Молодший спеціаліст»)
Денна форма навчання**

I, II семестри (Змістові модулі 1, 2)

1 семестр	2 семестр		Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1 (40 балів)	Змістовий модуль 2 (40 балів)		Залік	
Поточний контроль	Поточний контроль	МКР		
40	40	20		100

III, IV семестри (Змістові модулі 3, 4)

3 семестр	4 семестр		Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 3 (20 балів)	Змістовий модуль 4 (40 балів)		Екзамен	
Поточний контроль	Поточний контроль	МКР		
20	20	20	40	100

V, VI семестри (Змістові модулі 5, 6)

5 семестр	6 семестр		Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 5 (20 балів)	Змістовий модуль 6 (40 балів)		Екзамен	
Поточний контроль	Поточний контроль	МКР		
20	20	20	40	100

Поточний контроль

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів на навчальних заняттях

Оцінювання навчальних досягнень студентів на практичному занятті в межах поточного контролю здійснюється за 12-бальною системою: максимальна кількість балів – 12, мінімальна – 1 бал.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Критерії оцінювання
	1	Здобувач вищої освіти володіє технікою диригування на початковому рівні; мануальні уміння не сформовані; виконання хорових творів має значну кількість технічних помилок; самостійна робота не виконана; теоретичним матеріалом володіє на рівні окремих понять; недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності та дисципліни загалом; за допомогою викладача виконує прості дії «за зразком»; часто порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти володіє технікою диригування на початковому рівні; мануальні уміння сформовані частково; виконання хорових творів має значну кількість технічних та виконавських помилок з основ постановки диригентського апарату (неточні ауфтаки, відсутність зняття, диригентські схеми не пов'язані з музичним текстом, наявність паралельних рухів); самостійна робота виконана вибірково; теоретичним матеріалом володіє на низькому рівні; робить спроби відповісти на запитання або виконати завдання, але справляється лише за допомогою викладача.
	3	Здобувач вищої освіти володіє початковим рівнем сформованості мануальних умінь; виконання має значну кількість технічних помилок з основ постановки диригентського апарату (неточні ауфтаки, відсутність зняття, диригентські схеми не пов'язані з музичним текстом, наявність паралельних рухів), низький рівень сформованості умінь та прийомів невербального спілкування з концертмейстером; демонструє початковий рівень прояву виконавських умінь, самоконтролю та самоаналізу, недостатній рівень розвитку особистісних якостей майбутнього вчителя-диригента; володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів з хорового диригування; робить спроби виконання репродуктивних вправ, завдань і прийомів хорового диригування, самостійна робота виконана частково.

Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти демонструє невпевнене виконання хорових творів з помірною кількістю помилок; проявляє середній рівень спрямованості на процес хорового диригування; недосконалі ауфтаки, зняття, вказівки, які іноді не відповідають засобам музичної виразності; демонструє початкові вміння зі самостійного вивчення хорових партитур.

	5	Здобувач вищої освіти демонструє посереднє виконання хорових творів з незначною кількістю помилок; проявляє середній рівень спрямованості на процес хорового диригування; недосконалі, але зрозумілі ауфтаки, зняття, вказівки, які іноді не відповідають засобам музичної виразності; під час роботи студентом фрагментарно використовуються ауфтаки-попередження та диференціація функцій рук; здобувач показує слабкий рівень взаємозв'язку з концертмейстером, задовільний рівень розвитку окремих компонентів музичної виразності та виконавських умінь; самостійна робота здобувача несистемна та вибіркова.
	6	Здобувач вищої освіти демонструє впевнене виконання хорових творів з незначною кількістю змістовних помилок; рівень виконавської стабільності середній; виявляє на рівні задатків здатність до самоконтролю та самовиховання; відтворює хорову партитуру з незначною кількістю змістовних помилок; загалом демонструє виконання творів з помірною кількістю технічних і змістовних помилок, що знижують рівень виконання хорових творів до середнього; у роботі демонструє нечіткі прийоми передачі динаміки та агогіки, слабкий рівень сформованості мімічних умінь та прийомів невербального спілкування; Здобувач вищої освіти володіє основними знаннями з хорового диригування, але у їх використанні демонструє відсутність системності та взаємозв'язку між ними; здатний виконати педагогічні завдання і дії за зразком; вміє працювати з методичною літературою та іншими джерелами інформації, поверхнево самостійно опрацьовувати частину теоретичного матеріалу; виконує прості педагогічні завдання й задачі за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними; самостійне опрацювання програмових хорових творів викликає труднощі; переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	7	Здобувач демонструє хороший рівень володіння технікою хорового диригування; диригентські прийоми іноді не відповідають усім засобам музичної виразності; виявляє достатній рівень розвитку музичного слуху, музичного мислення, музичної пам'яті, музичної уяви та виконавських умінь (надійності, витривалості, артистизму) під час виконання хорових творів; оперує диригентськими поняттями та категоріями, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати музично-педагогічну термінологію, робити висновки; вміє самостійно працювати над вивченням хорових партитур, виконує завдання самостійної роботи; дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Здобувач впевнено демонструє хороший рівень професійної спрямованості на процес хорового диригування, добре володіння технікою хорового диригування; має здатність до мотивованого мімічного і пластичного втілення емоційного змісту музичного хорового твору; проявляє достатній рівень розвитку музичного слуху, музичного мислення, музичної пам'яті, музичної уяви та виконавських умінь (надійності, витривалості, артистизму) під час виконання хорових творів; оперує диригентськими поняттями та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє правильно використовувати музично-педагогічну термінологію, робити висновки; вміє самостійно працювати над вивченням хорових партитур, продуктивно виконує завдання самостійної роботи; здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

	9	Здобувач впевнено демонструє достатній рівень професійної спрямованості на процес хорового диригування, добре володіння технікою хорового диригування; диригентські прийоми іноді не відповідають усім засобам музичної виразності; має здатність до мотивованого мімічного і пластичного втілення емоційного змісту музичного хорового твору; демонструє вольові якості, активність і самостійність у виконанні хорових творів, наявність окремих лідерських якостей (волю, рішучість, цілеспрямованість). Виявляє достатній рівень розвитку музичного слуху, музичного мислення, музичної пам'яті, музичної уяви та виконавських умінь (надійності, витривалості, артистизму) під час виконання хорових творів; оперує диригентськими поняттями та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати музично-педагогічну термінологію, робити висновки; вміє самостійно працювати над вивченням хорових партитур, достатньо продуктивно виконує завдання самостійної роботи; здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач демонструє високу професійну спрямованість на диригентсько-хорову діяльність; високе володіння диригентським апаратом; здобувач демонструє високий рівень сформованості комунікації та рівень управління виконавцями; володіє глибокими і міцними знаннями з курсу; досконало визначає вікові особливості хорового колективу; виконує творчі виконавські завдання; може моделювати педагогічні ситуації; використовує знання для аналізу особливостей хорової діяльності вчителя музичного мистецтва; досконало виконує завдання самостійної роботи; здобувач дотримується принципів академічної доброчесності, вміє знаходити джерела додаткової інформації та ефективно виконувати завдання самостійної роботи.
	11	Здобувач демонструє яскраву професійну спрямованість на диригентсько-хорову діяльність; вільне володіння диригентським апаратом (енергійність, гнучкість та чіткість ауфтактів та диригентської схеми, підготовленість і відповідність зняттів характеру твору); демонструє високий рівень сформованості комунікації (вербально-мімічної) та рівень управління виконавцями; володіє глибокими і міцними знаннями з курсу та вільно використовує їх у пропонуваніх педагогічних ситуаціях роботи з хором; досконало визначає вікові особливості хорового колективу; робить аргументовані висновки; виконує творчі виконавські завдання; може моделювати педагогічні ситуації; яскраво інтерпретує хорові твори; досконало виконує завдання самостійної роботи; здобувач дотримується принципів академічної доброчесності, вміє знаходити джерела додаткової інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати педагогічні проблеми.
	12	Здобувач демонструє яскраву професійну спрямованість на диригентсько-хорову діяльність; вільне володіння диригентським апаратом (енергійність, гнучкість та чіткість ауфтактів та диригентської схеми, підготовленість і відповідність зняттів характеру образу, осмислений перерозподіл навантаження в руках, виразний та вольовий погляд, усвідомлене та артистичне виконання, яскраве та переконливе пластичне втілення художнього образу, його емоційного смислу). Здобувач демонструє високий рівень сформованості комунікації (вербально-мімічної) та рівень управління виконавцями; володіє глибокими і міцними знаннями з курсу та вільно використовує їх у пропонуваніх педагогічних ситуаціях роботи з хором; досконало визначає вікові особливості хорового колективу; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні підходи диригентської науки; самостійно визначає мету та завдання власної педагогічної діяльності; виконує творчі виконавські завдання; може моделювати педагогічні ситуації; використовує знання для аналізу особливостей хорової діяльності вчителя музичного мистецтва; яскраво інтерпретує хорові твори; досконало виконує завдання самостійної роботи; здобувач дотримується принципів академічної доброчесності, вміє знаходити джерела додаткової інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати педагогічні проблеми.

Оцінювання поточного контролю здійснюється за 12-бальною шкалою з подальшим перерахунком оцінки за формулою: **оцінка за ПК * 0,05+0,4 * ваговий бал (визначений для кожного семестру).**

Приклад: 9 (за 12 бальною шкалою) *0.05+0,4)*20 (ваговий бал)=17

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки

0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачеві, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10,11,12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації

ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями» (<https://cutt.ly/mLt6am>)

Самостійна робота

Перевірка завдань самостійної роботи відбувається на практичному занятті, які проводить викладач. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачеві на практичному занятті. Самостійна робота студентів у класі хорового диригування передбачає виконання завдань з вивчення програмового навчального матеріалу (вивчення хорових партитур, спів хорових партій, гру хорових партитур, вдосконалення техніки хорового диригування), вивчення хорових творів відведених на самостійне опрацювання, а також засвоєння теоретичних відомостей відповідно до тематики навчального курсу.

Модульні контрольні роботи

Модульні контрольні роботи з хорового диригування проводяться у формі академічного концерту, на якому здобувач освіти виконує два хорові твори зі семестрової програми. МКР передбачає виконання таких видів діяльності:

- а) диригування хорових творів;
- б) спів хорових партій творів семестрової програми;
- в) гру хорової партитури на ф-но;
- г) хоровий аналіз (усний або письмовий) творів семестрової програми.

Після виконання студентом основних завдань йому можуть бути поставлені додаткові теоретичні запитання або практичні завдання для уточнення рівня теоретичної і методичної обізнаності або практичних вмінь і навичок відповідно до хорових творів виконуваної семестрової програми.

Модульна контрольна робота виконується у кінці 4, 7 та 8 семестрів. До модульної контрольної роботи допускаються всі здобувачі. Оцінювання МКР відбувається відповідно до розроблених критеріїв оцінювання. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати, невиконання МКР оцінюється 0 балів. Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна № 1 (4-й семестр) (20 балів)

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи	
20 балів	Здобувач освіти володіє досконало сформованим комплексом диригентських знань, вмінь і навичок, відмінною постановкою диригентського апарату; вільно володіє основними схемами тактування, основними диригентськими прийомами показу вступу, зняття та витримування; вільно володіє основними прийомами управління засобами музичної виразності; позиції рук відповідають складу хорового колективу; у процесі виконання семестрової програми здобувач освіти демонструє досконале знання хорових партитур.
19 балів	Здобувач освіти володіє комплексом диригентських знань, вмінь і навичок високого рівня, відмінною постановкою диригентського апарату; вільно володіє основними схемами тактування, основними диригентськими прийомами показу вступу, зняття та витримування, хоч іноді зустрічаються незначні неточності; достатньо добре володіє основними прийомами управління засобами музичної виразності; позиції рук відповідають складу хорового колективу; у процесі виконання семестрової програми здобувач освіти демонструє добре знання хорових партитур.

18 балів	Здобувач освіти володіє комплексом диригентських знань, вмінь і навичок високого рівня, сформованою постановкою диригентського апарату; добре володіє основними схемами тактування; добре володіє основними диригентськими прийомами показу вступу, зняття та витримування, але зустрічаються певні неточності; достатньо добре володіє основними прийомами управління засобами музичної виразності; позиції рук переважно відповідають складу хорового колективу; у процесі виконання семестрової програми здобувач освіти демонструє добре знання хорових партитур із незначними технічними неточностями.
17 балів	Здобувач освіти володіє достатнім комплексом диригентських знань, вмінь і навичок, постановка диригентського апарату має незначні зауваження; здобувач володіє основними схемами тактування впевнено, але іноді проявляються неточності; добре володіє основними диригентськими прийомами показу вступу, зняття та витримування, але інколи вступі недостатньо чіткі, а зняття не підготовлені; володіє основними прийомами управління засобами музичної виразності, але іноді проявляються невідпрацьовані динамічні та агогічні зміни; позиції рук переважно відповідають складу хорового колективу; у процесі виконання семестрової програми здобувач освіти демонструє знання хорових партитур, але присутні певні розбіжності з нотним текстом.
16 балів	Здобувач освіти володіє достатнім комплексом диригентських знань, вмінь і навичок, постановка диригентського апарату має незначні зауваження; здобувач володіє основними схемами тактування, але іноді проявляється невпевненість; володіє основними диригентськими прийомами показу вступу, зняття та витримування, але інколи ауфтаки потребують чіткості, а зняття – попередньої підготовки; знайомий з основними прийомами управління засобами музичної виразності, але навички керування динамікою та агогікою сформовані неповністю; позиції рук іноді не відповідають складу хорового колективу; у процесі виконання семестрової програми здобувач освіти демонструє неповне знання хорових партитур, присутні певні розбіжності з нотним текстом та інтонаційні неточності.
15 балів	Здобувач освіти володіє посереднім комплексом диригентських знань, вмінь і навичок, постановка диригентського апарату має певні зауваження; здобувач володіє основними схемами тактування невпевнено; прийоми показу вступу, зняття та витримування вимагають більшої уваги, чіткості та попередньої підготовки; здобувач знайомий з основними прийомами управління засобами музичної виразності, але іноді проявляється одноманітність у керуванні динамічними та агогічними змінами; позиції рук іноді не відповідають складу хорового колективу; демонструє неповноцінне знання хорових партитур, якому притаманні інтонаційні неточності, розбіжності з нотним текстом та літературним текстом.
14 балів	Здобувач освіти володіє посереднім комплексом диригентських знань, вмінь і навичок, постановка диригентського апарату має ряд зауважень; здобувач володіє основними схемами тактування невпевнено; прийоми показу вступу, зняття та витримування вимагають більшої уваги, чіткості та попередньої підготовки; основні прийоми управління засобами музичної виразності сформовані неповністю, часто проявляється одноманітність у керуванні динамічними та агогічними змінами; позиції рук іноді не відповідають складу хорового колективу; володіє неповним знанням хорових партитур, окрім інтонаційних неточностей, розбіжності з нотним текстом іноді не володіє літературним текстом.
13 балів	Здобувач освіти володіє задовільним комплексом диригентських знань, вмінь і навичок, постановка диригентського апарату має сукупність зауважень; здобувач володіє основними схемами тактування невпевнено, іноді може збиватися; показ вступу, зняття та витримування має ряд технічних помилок; здобувач переважно знайомлений з основними прийомами управління засобами музичної виразності, але не спроможний повністю реалізувати це у керуванні динамічними та агогічними змінами; позиції рук часто не відповідають складу хорового колективу або відповідній хоровій партії; демонструє слабе знання хорових партій, нотного та літературного тексту.
12 балів	Здобувач освіти володіє задовільним комплексом диригентських знань, вмінь і навичок, постановка диригентського апарату має сукупність зауважень; здобувач нерівнозначно володіє основними схемами тактування, проявляється невпевненість, що часто призводить до технічних помилок; показ вступу, зняття та витримування невиразний та має ряд технічних помилок; здобувач володіє окремими прийомами управління засобами музичної виразності, часто керування динамічними та агогічними змінами залишається поза його увагою; позиції рук часто не відповідають складу хорового колективу та відповідній хоровій партії; демонструє фрагментарне знання хорових партій, нотного та літературного тексту.
1-11 балів	Здобувач освіти не володіє належним комплексом диригентських знань, вмінь і навичок, демонструє початковий рівень володіння основами постановки диригентського апарату; погано володіє основними диригентськими прийомами показу вступу, зняття та витримування; погано ознайомлений з основними прийомами управління засобами

	музичної виразності, не спроможний керувати динамічними та агогічними змінами; не дотримується належних позиції рук відповідно до складу хорового колективу та відповідних хорових партій; демонструє погане знання хорових партитур, нездатність проспівати хорові партії творів, незнання літературного тексту.

Модульна контрольна № 2 (7-й семестр) (20 балів)

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи	
20 балів	Здобувач освіти досконало володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та основами хормейстерської роботи учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; демонструє відмінне володіння навичками диригування хорових творів написаних у змінних та мішаних розмірах; досконало володіє диригентськими прийомами показу дроблення та укрупнення метричних одиниць; бездоганно володіє навичками показу синкоп та акцентів; вираз обличчя, міміка, осанка, зовнішність відповідають художньому образу хорового твору; демонструє відмінні знання особливостей диригування поліфонічних хорових творів, творів для соліста і хору; досконало володіє основами мануальної техніки керування шкільним хором та репетиційним жестом; впевнено та аргументовано будує детальний диригентський план роботи над музичним твором з хоровим колективом, вдало добирає засоби диригентського впливу; досконало відтворює хорову партитуру на музичному інструменті за принципами хорової органіки.
19 балів	Здобувач освіти на високому рівні демонструє володіння диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та основами хормейстерської роботи учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; виявляє відмінне володіння навичками диригування хорових творів написаних у змінних та мішаних розмірах; добре володіє диригентськими прийомами показу дроблення та укрупнення метричних одиниць; відмінно володіє навичками показу синкоп та акцентів; вираз обличчя, міміка, осанка, зовнішність відповідають художньому образу хорового твору; демонструє відмінні знання особливостей диригування поліфонічних хорових творів, творів для соліста і хору; відмінно володіє основами мануальної техніки керування шкільним хором та репетиційним жестом; відмінно будує диригентський план роботи над музичним твором з хоровим колективом, добре добирає засоби диригентського впливу; відмінно відтворює хорову партитуру на музичному інструменті за принципами хорової органіки.
18 балів	Здобувач освіти на високому рівні демонструє володіння диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та основами хормейстерської роботи учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; виявляє відмінне володіння навичками диригування хорових творів написаних у змінних та мішаних розмірах, хоч іноді трапляються несуттєві неточності; добре володіє диригентськими прийомами показу дроблення та укрупнення метричних одиниць; добре володіє навичками показу синкоп та акцентів; вираз обличчя, міміка, осанка, зовнішність переважно відповідають художньому образу хорового твору; добре знає особливості диригування поліфонічних хорових творів, творів для соліста і хору; відмінно володіє основами мануальної техніки керування шкільним хором; добре будує диригентський план роботи над музичним твором з хоровим колективом та добирає засоби диригентського впливу; відмінно відтворює хорову партитуру на музичному інструменті, але іноді з порушенням принципів хорової органіки.
17 балів	Здобувач освіти на достатньому рівні демонструє володіння диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та основами хормейстерської роботи учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; виявляє добре володіння навичками диригування хорових творів написаних у змінних, але в мішаних розмірах трапляються неточності; з незначними похибками володіє диригентськими прийомами показу дроблення та укрупнення метричних одиниць; добре володіє навичками показу синкоп та акцентів; вираз обличчя, міміка, осанка, зовнішність переважно відповідають художньому образу хорового твору; знає більшість особливостей диригування поліфонічних хорових творів, творів для соліста і хору; добре володіє основами мануальної техніки керування шкільним хором, хоч іноді потребує допомоги викладача; добре будує диригентський план роботи над музичним твором з хоровим колективом, але у доборі засобів диригентського впливу проявляється невпевненість; добре відтворює хорову партитуру на музичному інструменті, але не завжди дотримується принципів хорової органіки.
16 балів	Здобувач освіти на достатньому рівні демонструє володіння диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та основами хормейстерської роботи учителя музичного

	мистецтва зі шкільним хоровим колективом; виявляє добре володіння навичками диригування хорових творів написаних у змінних і мішаних розмірах, але часто трапляються неточності; з похибками володіє диригентськими прийомами показу дроблення та укрупнення метричних одиниць; із незначними зауваженнями володіє навичками показу синкоп та акцентів; вираз обличчя, міміка, осанка, зовнішність іноді не відповідають художньому образу хорового твору; демонструє неповні знання особливостей диригування поліфонічних хорових творів, творів для соліста і хору; добре володіє основами мануальної техніки керування шкільним хором, але іноді потребує допомоги викладача; добре будує диригентський план роботи над музичним твором з хоровим колективом, але у доборі засобів диригентського впливу проявляється невпевненість; добре відтворює хорову партитуру на музичному інструменті, але часто дотримується принципів хорової органіки.
15 балів	Здобувач освіти на середньому рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та основами хормейстерської роботи учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; навички диригування хорових творів написаних у змінних і мішаних розмірах сформовані не повністю, часто трапляються помилки; диригентські прийоми показу дроблення та укрупнення жестів не завжди відповідають партитурі; навички показу синкоп та акцентів потребують вдосконалення; вираз обличчя, міміка, осанка, зовнішність часто не відповідають художньому образу хорового твору; неповністю ознайомлений з усіма особливостями диригування поліфонічних хорових творів, творів для соліста і хору; впевнено володіє основами мануальної техніки керування шкільним хором, але потребує поглиблення досвіду; будує диригентський план роботи над музичним твором з хоровим колективом, але демонструє розгубленість у доборі засобів диригентського впливу; відтворює хорову партитуру на музичному інструменті без дотримання принципів хорової органіки.
14 балів	Здобувач освіти на середньому рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та основами хормейстерської роботи учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; навички диригування хорових творів написаних у змінних і мішаних розмірах проявляються частково та з помилками; диригентські прийоми показу дроблення та укрупнення жестів часто з помилками; навички показу синкоп та акцентів потребують вдосконалення; вираз обличчя та міміка не завжди перебувають під контролем диригента; з особливостями диригування поліфонічних хорових творів, творів для соліста і хору ознайомлений опосередковано; володіє основами мануальної техніки керування шкільним хором, але потребує поглиблення досвіду; будує неповний диригентський план роботи з хором над твором, але труднощі у доборі засобів диригентського впливу; грає хорову партитуру на музичному інструменті без дотримання принципів хорової органіки з рядом технічних помилок.
13 балів	Здобувач освіти на задовільному рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та основами хормейстерської роботи учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; у диригуванні хорових творів написаних у змінних і мішаних розмірах проявляються часті технічні помилки та невпевненість; диригентські прийоми показу дроблення та укрупнення жестів часто не відповідають метричним тривалостям; показ синкоп та акцентів часто перебувають поза увагою; вираз обличчя та міміка часто не відповідають художньому образу і характеру твору; з особливостями диригування поліфонічних хорових творів, творів для соліста і хору ознайомлений слабо; володіє окремими елементами мануальної техніки керування шкільним хором; диригентський план роботи з хором над твором будує фрагментарно; грає хорову партитуру на музичному інструменті не виразно, з технічними помилками.
12 балів	Здобувач освіти на задовільному рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та основами хормейстерської роботи учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; у диригуванні хорових творів написаних у змінних і мішаних розмірах наявні часті технічні помилки, невпевненість, зупинки; диригентські прийоми показу дроблення та укрупнення жестів іноді ігноруються диригентом; показ синкоп та акцентів постійно перебувають поза увагою здобувача; виразом обличчя та мімікою здобувач користується лише в окремих моментах; майже не знайомий з особливостями диригування поліфонічних хорових творів, творів для соліста і хору; мануальна техніка керування шкільним хором на початковому рівні; будує елементарний диригентський план роботи з хором над твором; з технічними помилками грає лише окремі фрагменти хорової партитури на музичному інструменті.
1-11 балів	Здобувач освіти недостатньо володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками та хормейстерськими основами для роботи учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; неспроможний належним чином диригувати хорові твори написані у змінних і мішаних розмірах; показ синкоп та акцентів, дроблення та укрупнення жестів ігноруються та постійно перебувають поза увагою здобувача; вираз обличчя та міміка здобувача не відповідає художнім задумам композитора; виявляє недостатність

	досвіду та знань у диригуванні поліфонічних хорових творів чи творів для соліста і хору; мануальна техніка керування шкільним хором не сформована; не здатний розробити диригентський план роботи з хоровим колективом над твором семестрової програми; нездатний відтворити хорову партитуру на музичному інструменті.

Модульна контрольна № 3 (8-й семестр) (20 балів)

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи	
20 балів	Здобувач досконало володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; володіє багатою палітрою загальновідомих та власних диригентських знаків і мануальних вмінь; творчо, аргументовано та успішно використовує засоби художнього впливу на хоровий колектив; цікаво та переконливо інтерпретує партитури хорових творів відповідно до їх стилевих та жанрових особливостей; демонструє знання та розуміння особливостей диригування хорових творів великої форми; вдало та обгрунтовано добирає диригентські схеми у творах немензурованого безрозмірного письма; здатний самостійно здійснити глибокий аналіз музичного твору та повноцінно підготувати його до концертного виконання з хоровим колективом.
19 балів	Здобувач освіти на високому рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; відмінно володіє широкою палітрою диригентських знаків та мануальних вмінь; впевнено та успішно використовує засоби художнього впливу на хоровий колектив; переконливо інтерпретує партитури хорових творів відповідно до їх стилевих та жанрових особливостей; відмінно володіє знаннями особливостей диригування хорових творів великої форми; впевнено добирає диригентські схеми у творах немензурованого безрозмірного письма; може самостійно аналізувати та готувати музичний твір до концертного виконання з хоровим колективом.
18 балів	Здобувач освіти на високому рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; відмінно володіє основними диригентськими знаками та мануальними вміннями; впевнено використовує засоби художнього впливу на хоровий колектив; здатний до інтерпретації партитур хорових творів відповідно до їх стилевих та жанрових особливостей; добре володіє знаннями особливостей диригування хорових творів великої форми; добре добирає диригентські схеми у творах немензурованого безрозмірного письма; здатний аналізувати та готувати музичний твір до концертного виконання з хоровим колективом.
17 балів	Здобувач освіти на достатньому рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; добре володіє основними диригентськими знаками та мануальними вміннями; переважно впевнено використовує засоби художнього впливу на хоровий колектив; здатний до інтерпретації партитур хорових творів відповідно до їх стилевих та жанрових особливостей, але потребує консультації викладача; володіє знаннями більшості особливостей диригування хорових творів великої форми; здатний підібрати диригентські схеми у творах немензурованого безрозмірного письма; може самостійно проаналізувати та підготувати музичний твір до концертного виконання з хоровим колективом, але інколи потребує допомоги викладача.
16 балів	Здобувач освіти на достатньому рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; володіє багатьма диригентськими знаками та мануальними вміннями; добре використовує засоби художнього впливу на хоровий колектив, але іноді окремі моменти залишаються поза увагою; здатний до інтерпретації партитур хорових творів відповідно до їх стилевих та жанрових особливостей, але потребує додаткових роз'яснень композиторських вказівок; володіє неповними знаннями особливостей диригування хорових творів великої форми; може підібрати диригентські схеми у творах немензурованого безрозмірного письма з незначними неточностями; може підготувати музичний твір до концертного виконання з хоровим колективом, здійснити аналіз, але не на всіх етапах може це зробити самостійно.
15 балів	Здобувач освіти на середньому рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; впевнено застосовує відомі йому диригентські

	знаки та мануальні вміння, але інші лишаються поза його увагою; використовує основні засоби художнього впливу на хоровий колектив, але іноді їх технічне виконання потребує вдосконалення; може інтерпретувати партитури хорових творів відповідно до їх стилевих та жанрових особливостей, але не враховує всіх композиторських вказівок; знає окремі особливості диригування хорових творів великої форми, але не здатний повною мірою їх охарактеризувати; може підібрати диригентські схеми у творах немензурованого безрозмірного письма, але інколи поділ на менші метричні конструкції може бути нелогічним; частково може підготувати музичний твір до концертного виконання з хоровим колективом, але не всі етапи може виконати самостійно; в аналізі твору не всі може розкрити.
14 балів	Здобувач освіти на середньому рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; може застосовувати лише відомі йому диригентські знаки та мануальні вміння, але робить не невпевнено; використовує окремі засоби художнього впливу на хоровий колектив, але часто через їх невіддале технічне виконання не здатний виразити образний зміст твору; може частково інтерпретувати партитури хорових творів, наслідуючи трактовку викладача; знає окремі особливості диригування хорових творів великої форми, але не здатний використати це на практиці; не завжди може самостійно підібрати диригентські схеми у творах немензурованого безрозмірного письма; може підготувати нескладний музичний твір до концертного виконання з хоровим колективом, в окремих моментах потребує допомоги викладача; в аналізі хорового твору частина пунктів лишається поза увагою.
13 балів	Здобувач освіти на задовільному рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; може застосовувати поодинокі диригентські знаки та мануальні вміння, але робить це нецілеспрямовано та невпевнено; мало використовує засоби художнього впливу на хоровий колектив, часто зосереджується на відтворенні лише диригентської сітки; може інтерпретувати партитури хорових творів з допомогою викладача; не володіє особливостями диригування хорових творів великої форми, але здатний відтворити це на практиці інтуїтивно або за зразком викладача; підбір диригентських схем у творах немензурованого безрозмірного письма викликає певні труднощі; частково може підготувати нескладний музичний твір до концертного виконання з хоровим колективом, але з допомогою викладача; деякі розділи аналізу хорового твору містять неточності та помилки, які потребують корекції.
12 балів	Здобувач освіти на задовільному рівні володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; іноді може застосовувати елементарні диригентські знаки та мануальні вміння, але робить це несвідомо; майже не використовує засоби художнього впливу на хоровий колектив, а зосереджується на диригентській схемі; може інтерпретувати елементарні аспекти нескладних хорових партитур, але лише з допомогою викладача; неознайомлений з основними особливостями диригування хорових творів великої форми, але здатний відтворити це на практиці лише за зразком викладача; підбір диригентських схем у творах немензурованого безрозмірного письма викликає значні труднощі; частково може підготувати нескладний музичний твір до концертного виконання з хоровим колективом, але за умови постійної підтримки викладача; аналіз хорового твору може здійснити лише частково.
1-11 балів	Здобувач освіти недостатньо володіє диригентською технікою, знаннями, вміннями, навичками у сфері художньо-інтерпретаційної диригентської діяльності учителя музичного мистецтва зі шкільним хоровим колективом; не може свідомо застосовувати диригентські знаки та мануальні вміння у своїй роботі; не використовує засоби художнього впливу на хоровий колектив; не може інтерпретувати хорові партитури, враховуючи допомогу викладача; не володіє основними особливостями диригування хорових творів великої форми; не може здійснити підбір диригентських схем у творах немензурованого безрозмірного письма; не може повністю підготувати музичний твір до концертного виконання з хоровим колективом; не здатний розкрити основні розділи аналізу хорового твору.

Семестровий залік (100 балів)

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, отримують оцінки за результатами підсумкового контролю у формі заліку з кредитного модуля (навчальної дисципліни).

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, отримують за результатами підсумкового контролю у формі заліку оцінку F або FX за шкалою ECTS та «не зараховано» за національною шкалою.

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі заліку, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

Підсумковий контроль

Семестровий екзамен (40 балів)

Реалізується наприкінці навчання у 8-му семестрі, здійснюється у формі контрольного заходу (академічного концерту), на якому оцінюється рівень виконання навчального репертуару згідно програмових вимог та перевіряється набуття комплексних вмінь і навичок, сформованих за період вивчення навчального курсу.

Виконання оцінюється згідно наступних критеріїв:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
36-40	«Відмінно»	Здобувач вищої освіти продемонстрував високий рівень володіння технікою хорового диригування, диригентськими схемами, навичками диригування у простих, складних, мішаних розмірах та творах немензурованого безрозмірного письма; прийомами керування засобами музичної виразності; знаннями хорових партій творів навчальної програми; грою хорових партитур на музичному інструменті за принципами хорової органіки; основами хормейстерської та художньо-інтерпретаційної діяльності вчителя-диригента зі шкільним хоровим колективом, мануальною технікою та репетиційним жестом; навичками аналізу хорових творів.

30-35	«Добре»	Здобувач вищої освіти продемонстрував достатній рівень володіння технікою хорового диригування, диригентськими схемами, навичками диригування у простих, складних, мішаних розмірах та творах немензурованого безрозмірного письма; прийомами керування засобами музичної виразності; знаннями хорових партій творів навчальної програми; грою хорових партитур на музичному інструменті за принципами хорової органіки; основами хормейстерської та художньо-інтерпретаційної діяльності вчителя-диригента зі шкільним хоровим колективом, мануальною технікою та репетиційним жестом; навичками аналізу хорових творів.
24-29	«Задовільно»	Здобувач вищої освіти продемонстрував посередній рівень володіння технікою хорового диригування, диригентськими схемами, навичками диригування у простих, складних, мішаних розмірах та творах немензурованого безрозмірного письма; прийомами керування засобами музичної виразності; знаннями хорових партій творів навчальної програми; грою хорових партитур на музичному інструменті за принципами хорової органіки; основами хормейстерської та художньо-інтерпретаційної діяльності вчителя-диригента зі шкільним хоровим колективом, мануальною технікою та репетиційним жестом; навичками аналізу хорових творів.
1-23	«Незадовільно»	Здобувач вищої освіти продемонстрував низький рівень володіння технікою хорового диригування, диригентськими схемами, навичками диригування у простих, складних, мішаних розмірах та творах немензурованого безрозмірного письма; прийомами керування засобами музичної виразності; знаннями хорових партій творів навчальної програми; грою хорових партитур на музичному інструменті за принципами хорової органіки; основами хормейстерської та художньо-інтерпретаційної діяльності вчителя-диригента зі шкільним хоровим колективом, мануальною технікою та репетиційним жестом; навичками аналізу хорових творів.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Вивчення курсу потребує спеціально обладнаної навчальної аудиторії з відповідним матеріально-технічним забезпеченням (музичний інструмент, пюпітр, стаціонарне дзеркало, нотні партитури), однак можливе використання аудіо підсилюючого обладнання, проектора, ноутбука, відеокамери для створення відеозаписів виконання хорових творів студентом.

12. Рекомендована література

Базова література:

1. Аліксійчук О.С. Духовно-моральний розвиток здобувачів вищої освіти на заняттях хорового диригування засобами сакрального музичного мистецтва. Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) / за заг. ред. В. В. Бурназової. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. № 2.С. 75-83. категорія Б.
DOI <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2024-PP-2-75-83>
2. Борисова Т. Використання інтегративних технологій у процесі диригентсько-хорової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва : колективна монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Зволейко, 2020. С.129-146.
3. Борисова Т.В. Диригентсько-хорова майстерність майбутнього вчителя музичного мистецтва: технології формування. Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 78 с.
4. Григор'єва В. В., Омельченко А. І. Хорове диригування: навч. посібник для студентів закладів вищої освіти. Бердянськ: Видавець БДПУ, 2021. 224 с.
5. Заболотний І. П., Карпенко Є. В., Матвієнко Т. В. Робота з хором : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти. Суми : ФОП Цьома С.П., 2023. 114 с.
6. Карпенко Є.В. Методичні основи вивчення хорового диригування на першому курсі навчання: метод. рекомендації. для здобувачів вищої освіти молодших курсів першого (бакалаврського) рівня та викладачів інститутів культури і мистецтв педагогічних університетів України. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2021. 48 с.
7. Кириленко Я.О. Теоретичні та практичні засади диригентської підготовки : навч. посіб., 2020. 108 с.
8. Пухальський Т.Д, Совік Т.В. Проблеми диригентсько-хорової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у сучасних освітніх реаліях. Інноваційна педагогіка. 2023. Вип. 58. Т.2. С.111-116. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/58.2.23>.
9. Пухальський Т. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі вивчення диригентсько-хорових дисциплін. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва : колективна монографія. Кам'янець-Подільський : ПП Зволейко, 2020. С. 184-207.
10. Пухальський Т.Д. Самостійна робота здобувачів вищої освіти у класі хорового диригування. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 70 с.

Додаткова

1. Аліксійчук О.С., Мартинюк А.К., Мартинюк Т.В. Диригентська діяльність Миколи Олексійчука в контексті музичної культури Поділля другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2019., 220 с.
2. Бондаренко А.В. Інтелектуально-творчий розвиток студентів у класі хорового диригування : навч.-метод. посібник Кривий Ріг : КДПУ, 2019. 160 с.

3. Борисова Т. Арттерапія як інструмент удосконалення диригентсько-хорової підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва. Психолого-педагогічна допомога особистості засобами арттерапії: монографія / за заг. ред. Т.А. Ткачук, Н. О. Бочаріної. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2020. С. 50-65.
4. Бірюкова Л.А. Підготовка вчителя музики до роботи з хором: навчально-методичний посібник. Суми : Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2011. 240 с.
5. Горбенко С.С. Дитяче хорове виховання в Україні. Навчально-методичний посібник. Київ: ІЗМН, 1999. 253 с.
6. Григор'єва В.В. Хорове диригування: метод. рек. до самост. роботи. Бердян. держ. пед. ун-т, Ін-т психол.-пед. освіти та мистец., каф. муз. виховання. Бердянськ: Ткачук О.В., 2012. 119 с.
7. Демчишин М.С. Методика музичного аналізу вокально-хорових творів: Навчальний посібник для студентів мистецьких вузів і вчителів освітньої галузі. Київ: ІЗМН, 1996. 132 с.
8. Диригентська діяльність Миколи Олексійчука в контексті музичної культури Поділля другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Монографія /О.С.Аліксійчук, А.К. Мартинюк, Т.В. Мартинюк; Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2019. 199 с.
9. Доронюк В.Д. Диригент шкільного хору: навч. посібник / В.Д. Доронюк, Л.І. Серганюк, Ю.М. Серганюк. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника, 2010. 513 с.
10. Доронюк В.Д. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ: обласна друкарня, 2004. 292 с.
11. Колесса М.Ф. Основи техніки диригування. Київ: Музична Україна, 1973. 199 с.

12. Коломєць О.М. Хорознавство: навч. посіб. Київ: Либідь, 2001. 168 с.
13. Костенко Л. В., Шумська Л. Ю. Методика викладання хорового диригування : навч. посіб. 2-ге вид., доповнене та перероблене. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 145 с.
14. Кузів М.В., Пухальський Т.Д. Інноваційні підходи до фахової підготовки майбутніх викладачів диригентсько-виконавської майстерності у закладах вищої освіти. Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка [гол. ред. Зінків І.Я.]. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Випуск №49. С.17-21. URL: <https://doi.org/10.32782/2310-0583-2023-49-03>.
15. Леонтович М.Д. Практичний курс навчання співу у середніх школах України. Київ: Музична Україна, 1989.
16. Мартинюк Л.В. Особливості фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до керівництва художньо-творчими колективами / Наукові записки / Ред.кол.:В.Ф. Черкасов, В.В. Радул, Н.С. Савченко та ін.. Випуск 195. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021.С.96-101. <https://pednauk.cuspu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/831>.
17. Ничай О.В. Професійна підготовка диригента. Івано-Франківськ: Плай, 2003. 36 с.
18. Пухальський Т. Д. Програма комплексного забезпечення формування професійної компетентності майбутніх учителів музики у процесі вивчення диригентсько-хорових дисциплін : програма та метод. рекомендації. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 88 с.
19. Пухальський Т., Кузів М. Особливості організації дистанційного навчання у вокально-хоровій підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва. Молодь і ринок. Щомісячний науково-педагогічний журнал. Дрогобич, 2022. № 6(204). С. 98-104. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2022.262374>.
20. Разумний І. Посібник з диригування. Київ: Музична Україна, 1987. 120 с.
21. Серганюк Л. Методика аналізу хорових творів: Навчально-методичний посібник для викладачів і студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет, Вид. 2, 2020. 161 с.
22. Смирнова Т.А. Хорознавство (історія, теорія, методика): навч. посібник / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. Харків: ХДПУ, 2000. 180 с.
23. Стецик О. Короткий курс диригування. Івано-Франківськ: Іванофранківська теологічна академія, 2000. 64 с.
24. Шумська Л.Ю. Хорове диригування : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. та перероб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 105 с.
25. Щур М. Шкільний хор: шкільний гурток. Харків: Ранок, 2010. 96 с.
26. Яропуд З.П. Диригентська практика у духовній хоровій музиці (на матеріалі духовних творів немензурованого безрозмірного письма): навч. посібник. Кам'янець-Подільський: Зволейко Д.Г., 2011. 148 с.
27. Ятло Л.П. Теорія та методика роботи з дитячим хором: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. 3-є вид.. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2013. 172 с.

Нотні видання:

1. Барвінок. Збірка пісень для дитячого хору : репертуар для учнів старших класів ДМШ та ДШМ / [автор-упорядник Шамро Л.Л.] Вінниця : Нова Книга, 2013. 224 с.
2. Білаш О. Материна пісня. Київ: Музична Україна. 1975. 126 с.
3. Іванов О. Моєї пісні бентежна струна. Кіровоград, 1998. 79 с.
4. Газінський В.І. Учебний хор [Ноти]: навчально–методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.І. Газінський, Т.О. Лозінська, К.Л. Дабіжа. Вінниця: Розвиток, 2003. 272 с.
5. Горбатенко Г. Хорові твори сучасних українських композиторів київської школи. Київ, 2016. 184 с.

6. Горова Л.В. Відчинилося життя: [Збірка пісень для дітей]. Тернопіль: Джура, 2007. 112 с.
7. Дем'янчук В.П. Ми діти твої, Україно: [збірка пісень для дітей]. Тернопіль, 2007. 128 с.
8. Журнал «Музична школа» Випуск 40. [Ноти] Пісні для молодшого хору Вікторії Гогенко.
9. Журнал «Музична школа» Випуск 46. [Ноти] Пісні для хору, з репертуару хорової капели «Дударик».
10. Журнал «Музична школа» Випуск 47. [Ноти] Пісні для хору, з репертуару хорової капели «Дударик».
11. Журнал «Музична школа» Випуск 61. [Ноти] Вокальні твори Руслани Лісової з фортепіанним супроводом.
12. Журнал «Музична школа» Випуск 96. [Ноти] Вокальні твори для молодших і середніх класів.
13. Зеленецька І.О. Співають діти. Пісні та хори: репертуар для молодшого та середнього віку / Упорядник І.О. Зеленецька. Київ: 2001. 183 с.
14. Карпенко Є. В. Місячна стежинка: збірка пісенних творів для дітей. Суми: Сумське обласне відділення Національної Всеукраїнської музичної спілки, 2008. 24 с.
15. Карпенко Є.В. Рідня: збірка пісенних творів для дітей. Суми: Сумське обласне відділення Національної Всеукраїнської музичної спілки, 2008. 32 с.
16. Карпенко Є.В. Котячий концерт. Дитячі пісні для дітей на вірші українських поетів. Суми: обласне відділення Національної всеукраїнської музичної спілки, 2003. 36 с.
17. Карпенко Є.В. Медунка (пісні для дітей молодшого та середнього шкільного віку). Київ: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2005. 48 с.
18. Карпенко Є.В. Співає жіночий хор. Хрестоматія з хорового класу для студентів факультетів мистецтв педагогічних навчальних закладів. Хори без супроводу. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 124 с.
19. Колесса М.Ф. Хорові твори [Ноти]. Київ: Музична Україна, 2005. 159 с.
20. Леонтович Микола Дмитрович. Хорові твори / Ред.-упоряд. [передм. та комент.] В.В. Кузик [Ноти]. Київ: Музична Україна, 2005. 376 с.
21. Майборода П.І. Я прийду до тебе з піснею: вибрані вокальні твори Київ : Музична Україна, 2008. 320.
22. Медражевський А.Т. Пісні та хори репертуарний збірник для студентів вищих навчальних закладів [ноти]. Вінниця: Нова Книга, 2011. 168 с.
23. Павленко Т. Веселковий дощ: [зб. творів для дитячого (жіночого) хору]. Біла Церква, 2000. 47 с.
24. Полинула чечіточка: [українські народні пісні для дітей]. Київ: Музична Україна, 1991. 62 с.
25. Співає дитячий хор. Вип. 1. М. Лисенко, А. Скарлатті, А. Лотті. Київ : Музична Україна, 1994. 16 с.
26. Співає шкільний хор / Упор.: Островський В.М. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 88 с.
27. Тарасенко В., Чухрай О. Коник-стрибунець: [пісні для дітей]. Полтава: «Полтавський літератор». 2001. 37 с.
28. Толмачов Р.В. Хорове аранжування та вільна обробка [Ноти]: навчальний посіб. Вінниця : Нова Книга, 2011. 168 с.
29. Фільц Б. Багатоголосні твори для хорових колективів. Київ : 2016. 100 с.
30. Хорові твори на вірші Тараса Шевченка [Ноти] / укл. А.Г. Любченко. Київ: Музична Україна, 1989. 88 с.
31. Хорові твори українських композиторів [Ноти]: для дитячого та жіночого хору / упорядник І. Зеленецька. Київ: Національний педагогічний ун-т ім. М.П. Драгоманова, 2004. 179 с.

32. Хрестоматія з хорового диригування: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ. Вип. I / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А.С. Макаренка; [уклад. Н. Стефіна]. 3-тє видання. Суми : ФОП Цьома С.П., 2016. 270 с.
33. Хрестоматія з хорового диригування: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ. Вип. II, ч. 1 / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А.С. Макаренка; [уклад. Н. Стефіна]. 3-тє видання. Суми : ФОП Цьома С.П., 2016. 152 с.
34. Хрестоматія з хорового диригування: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ. Вип. II, ч. 2 / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А.С. Макаренка; [уклад. Н. Стефіна]. 3-тє видання. Суми : ФОП Цьома С.П., 2016. 161 с.
35. Хрестоматія з хорового диригування: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ. Вип. II, ч. 3 / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А.С. Макаренка; [уклад. Н. Стефіна]. 3-тє видання. Суми : ФОП Цьома С.П., 2016. 229 с.
36. Хрестоматія з хорового диригування: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ. Вип. II, ч. 4 / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А.С. Макаренка; [уклад. Н. Стефіна]. 3-тє видання. Суми : ФОП Цьома С.П., 2016. 286 с.
37. Хрестоматія з хорового диригування: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ. Вип. II, ч. 5 / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А.С. Макаренка; [уклад. Н. Стефіна]. 3-тє видання. Суми: ФОП Цьома С.П., 2016. 198 с.
38. Шегда Л.В. Українська пісенно-хорова музика для дітей (на матеріалі творчості Л.Дичко і Б.Фільц). Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2012. 205 с.
39. Яковчук О. Українські календарно-обрядові пісні: для мішаного хору без супроводу [ноти]. Київ: Видавничий дім «Стилос», 2016. 243 с.
40. Яропуд З.П. Колядки, щедрівки, духовні піснеспіви: для мішаних та однорідних хорів [Ноти]: навч.-репертуар. посіб. Кам'янець-Подільський: Медобори, 2008. 112 с.

1. Рекомендовані джерела інформації

1.	http://ukrnotes.in.ua	Ноти українськи композиторів
2.	http://www.library.dudaryk.ua/ua/compositions	Нотна бібліотека капели «Дударик»
3.	http://www.parafia.org.ua/noty/	Бібліотека української духовної музики
5.	https://homin.etnoua.info/noty/	Нотна бібліотека хору «Гомін»
6.	http://music.vn.ua	Ноти для хору
7.	http://nlib.narod.ru/index1.html	Нотна бібліотека
8.	http://imslp.org/wiki/	Міжнародний проект бібліотеки нотних партитур Petrucci Music Library
9.	http://library.sspu.sumy.ua/muzyka-0	Електронні науково-методичні та нотні видання
10.	http://www.bh2000.net/score/	Безкоштовна нотна бібліотека
11.	https://www.musicaneo.com	Нотний ресурс
12.	http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/TopicDescription?topic_id=95196	Вокальні твори для дитячого хору
13.	http://www.noty.kiev.ua/ua/	Нотна та навчальна література від видавництва «Музична Україна»
14.	http://vindypeko.ucoz.com	Нотний каталог та музичний форум